

A P R O B

Ion-Marcel CIOLACU

PRIM-MINISTRU

MEMORANDUM

DE LA: Marian-Cătălin PREDOIU
Viceprim-ministru,
Ministrul Afacerilor Interne

AVIZAT: Marian NEACȘU
Viceprim-ministru

Marcel-Ioan BOLOȘ
Ministrul Finanțelor

Simona BUCURA-OPRESCU
Ministrul Muncii și solidarității sociale

**Tema: APROBAREA DEBLOCĂRII UNOR POSTURI VACANTE ÎN
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE**

I. CONSIDERENTE GENERALE

I.1. Referitor la deficitul de personal

În prezent, Ministerul Afacerilor Interne se confruntă cu un deficit major de personal din cauza ieșirilor din sistem ca urmare a accesării dreptului la pensie de către polițiștii și cadrele militare în activitate.

De asemenea, din funcțiile rămase ocupate, unele s-au vacantat prin modificarea sau încetarea raporturilor de serviciu ale titularilor acestora din alte cauze decât accesarea dreptului la pensie (demisii, decese, transfer etc.).

În acest context, la nivelul structurilor Ministerului Afacerilor Interne, la data de 31.12.2023 erau vacante un număr de 36.392 funcții, ceea ce reprezintă un deficit de 22,21%.

Deficitul de personal cu care se confruntă una dintre principalele structuri ale Ministerului Afacerilor Interne, respectiv Poliția Română este de 20,27%.

În contextul creșterii numărului de infracțiuni de ultraj, s-a constatat faptul că majoritatea au fost îndreptate împotriva personalului Ministerului Afacerilor Interne care își desfășoară activitatea în cadrul structurilor de ordine publică (în special polițiști și jandarmi), fiind săvârșite, în cele mai multe cazuri, în mediul urban, cu ocazia intervenției la evenimente, precum și pe timpul desfășurării unor acțiuni punctuale în spațiul public.

Unul dintre factorii care au generat acest lucru îl reprezintă insuficiența resurselor umane necesare îndeplinirii în condiții optime a activităților operative, aspect care crește vulnerabilitatea personalului Ministerului Afacerilor Interne pe timpul îndeplinirii misiunilor de ordine și siguranță publică.

Structurile Poliției Române au intensificat acțiunile în ceea ce privește combaterea infracționalității, pe mai multe paliere, în mod special în ceea ce privește combaterea traficului de droguri, lupta împotriva traficului de persoane, siguranța rutieră etc.

O altă structură a Ministerului Afacerilor Interne, cu atribuții specifice în domeniul salvării și protejării de vieți omenești este Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, ale căror structuri desfășoară atât activități de prevenire, cât și de salvare, apărare împotriva incendiilor, protecție civilă etc.

Prin urmare, în vederea desfășurării în bune condiții a activității în cadrul structurilor din subordinea acestui inspectorat, este imperios necesară deblocarea unor posturi de execuție vacante și încadrarea acestora cu personal de specialitate, având în vedere faptul că vacantarea posturilor a determinat redistribuirea sarcinilor și, prin aceasta, încărcarea excesivă cu atribuții a personalului existent.

În ceea ce privește instituțiile prefectului, acestea se confruntă cu deficit de personal de 10,18%, fiind vacante 201 posturi.

În conformitate cu prevederile O.u.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, prefectul este reprezentantul Guvernului pe plan local și îndeplinește prin intermediul instituției prefectului, pentru exercitarea prerogativelor care îi revin potrivit Constituției și altor legi, atribuțiile stabilite prin actele normative specifice.

I.2. Referitor la funcțiile necesar a fi încadrate

Insuficiența resurselor umane necesare îndeplinirii în condiții optime a activităților operative, are impact negativ asupra executării, în beneficiul cetățeanului, a unui serviciu polițienesc și de ordine și siguranță publică de calitate.

De asemenea, deficitul major se manifestă și în ceea ce privește funcțiile de execuție pentru care Ministerul Afacerilor Interne nu asigură formarea inițială prin structurile proprii de formare.

Deficitul de personal are un impact major asupra modului de îndeplinire a atribuțiilor legale și în cadrul structurilor neoperative, structuri care asigură fie suportul necesar îndeplinirii misiunilor de ordine și siguranță publică, fie au ca atribuții specifice furnizarea unor servicii către populație.

Astfel, se impune demararea procedurilor de concurs de către structurile Ministerului Afacerilor Interne al căror deficit de personal determină îndeplinirea cu dificultate a atribuțiilor specifice, fiind necesară ocuparea prin încadrare directă a 5.200 de funcții de execuție.

Cu titlu de exemplu, în ceea ce privește cele 5.200 de funcții de execuție care fac obiectul prezentului memorandum, evidențiem câteva situații, în care deficitul de personal afectează activitatea unor structuri ale Ministerului Afacerilor Interne, care desfășoară cu preponderență activități cu impact asupra cetățeanului sau a misiunilor și sarcinilor specifice:

I.2.1. Unul dintre inspectoratele de poliție județene în a cărui rază teritorială este necesară amplificarea unor astfel de acțiuni, determinată și de deschiderea la Marea Neagră, este Inspectoratul de Poliție Județean Constanța.

De asemenea, a fost regândită structura acestui inspectorat, în cadrul unui proiect-pilot, cu scopul de eficientizare a activităților și misiunilor specifice, cu consecința îmbunătățirii serviciului polițienesc, însă rezultatele preconizate nu pot fi realizate cu o structură subdimensionată din punct de vedere al încadrării posturilor.

Prin urmare, în vederea desfășurării în bune condiții a activității în cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Constanța, este imperios necesară deblocarea unor funcții de execuție vacante și încadrarea acestora cu personal de specialitate, având în vedere, pe de o parte, faptul că vacantarea acestora a determinat redistribuirea sarcinilor și, în consecință, încărcarea excesivă cu atribuții a personalului existent, iar de pe altă parte reorganizarea unității.

I.2.2. De asemenea, tot în contextul regândirii structurii organizatorice a Inspectoratului de Poliție Județean Constanța, și având în vedere faptul că județul Constanța este principala poartă de intrare în țară a drogurilor, este necesară încadrarea a unor specialiști care să desfășoare activitatea în cadrul laboratoarelor regionale pentru analiză genetică.

I.2.3. Un alt domeniu important în combaterea fenomenului infracțional și, totodată, în identificarea persoanelor care intenționează sau au săvârșit anumite fapte penale, o reprezintă echipajele de poliție canină ale Poliției Române și Poliției de Frontieră Române.

Acestea sunt specializate pe prelucrare urme, descoperire de cadavre umane îngropate, detectare substanțe stupefiante, patrulare și intervenție.

De asemenea, echipajele de poliție canină, în situațiile în care este solicitat câinele de serviciu, participă la cercetarea la fața locului pentru prelucrarea urmei de miros uman, căutarea persoanelor dispărute care nu prezintă pericol (copii, bătrâni etc.).

Astfel, având în vedere importanța acestor echipaje, este necesară dezvoltarea capacității de acțiune a formațiunilor dotate cu câini de serviciu, pentru atingerea standardelor europene în ceea ce privește serviciul polițienesc oferit populației, sens în care se impune încadrarea unor funcții de polițist care să desfășoare această activitate.

I.2.4. Totodată, deficitul de personal se manifestă și în ceea ce privește personalul din structurile Inspectoratului General pentru Imigrări.

Astfel, încadrarea funcțiilor vacante este necesară pentru gestionarea în bune condiții a activităților specifice, luând în considerare și contextul creșterii contingentului de lucrători nou-admiși pe piața forței de muncă.

I.2.5. Având în vedere faptul că măsurile organizatorice adoptate la nivelul Inspectoratului de Poliție Județean Constanța au determinat și redimensionarea structurii acestuia, cu scopul de eficientizare a activităților și misiunilor specifice, cu consecința îmbunătățirii serviciului polițienesc, astfel cum am arătat anterior, se impune ocuparea posturilor de execuție vacante și încadrarea acestora cu personal de specialitate.

Potrivit prevederilor legale, personalul nou încadrat parcurge un program de formare în instituțiile de formare profesională ale ministerului afacerilor interne.

Astfel, polițiștii care se vor încadra la Inspectoratul de Poliție Județean Constanța vor parcurge respectivul program în regim intensiv, astfel încât aceștia să fie în măsură să își desfășoare activitățile profesionale potrivit funcțiilor în care sunt încadrați, de îndată ce îl vor finaliza.

În acest context, polițiștii mai sus menționați vor parcurge pregătirea profesională inițială în cadrul Centrului Multifuncțional de Pregătire Schengen, structură care dezvoltă conținuturi specifice pentru cursurile și programele de pregătire profesională destinate dezvoltării carierei personalului Ministerului Afacerilor Interne.

Pentru desfășurarea activităților didactice specifice, și implicit pentru desfășurarea în bune condiții a activităților administrative, este necesară încadrarea unor funcții vacante, întrucât și această structură se confruntă cu deficit de personal, care este de 20,78%.

II. CONSIDERENTE SPECIFICE CARE STAU LA BAZA INIȚIERII ACESTUI DEMERS:

1. Deficitul de personal existent la nivelul principalelor structuri care fac obiectul memorandumului

În ceea ce privește deficitul de personal, la nivelul principalelor structuri din Ministerul Afacerilor Interne, este:

- Poliția Română: 13.403 (20,27%)
- Poliția de Frontieră Română: 3.056 (20,32%)
- Jandarmeria Română: 6.075 (21,69%)
- Inspectoratul General pentru Imigrări: 256 (18,63%)
- Inspectoratul General pentru Situații de Urgență: 8.777 (24,86%)

- Centrul Multifuncțional de Pregătire Schengen: 32 (20,78%)
- Instituția prefectului: 201 (10,18%).

Menționăm că în perioada 2021-2022 au fost adoptate unele măsuri pentru reducerea deficitului de personal la nivelul structurilor Ministerului Afacerilor Interne, printre acestea regăsindu-se deblocarea în vederea încadrării din sursă externă a 5.000 de funcții – 2021, 5.000 de funcții – 2022, însă acestea nu au fost suficiente pentru asigurarea resurselor umane corespunzătoare, iar în anul 2023, constrângerile bugetare au determinat imposibilitatea inițierii și promovării unor demersuri în acest sens.

2. Măsuri necesare pentru diminuarea deficitului de personal

Pentru contracararea deficitului fără precedent pe linia resurselor umane, măsurile întreprinse de Ministerul Afacerilor Interne, materializate prin diminuarea deficitului de încadrare, trebuie continuate și susținute de o politică de dezvoltare instituțională coerentă, orientată către rezultate.

Pentru atingerea obiectivelor Ministerului Afacerilor Interne trebuie adoptate măsuri menite să asigure premisele necesare realizării acestora, în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate a resurselor alocate.

Este necesară o abordare strategică integrată în raport cu amenințările convenționale și/sau neconvenționale, precum și amploarea și consecințele fenomenului criminalității.

Dinamica acestor fenomene impune o atenție deosebită, materializată în politicile specifice ale Guvernului României, care au la bază mecanisme distincte de răspuns la formele de manifestare a criminalității circumscrise amenințărilor în domeniul siguranței cetățeanului din responsabilitatea instituțiilor guvernamentale.

Astfel, memorandumul vizează încadrarea unor posturi specifice următoarelor domenii:

- Echipaje de poliție canină;
- Laboratoarele regionale pentru analiză genetică;
- Ordine și siguranță publică;
- Situații de urgență;
- Formare profesională;
- Funcții de specialiști în diverse domenii de activitate;
- Administrativ.

Potrivit prevederilor Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului și ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, ambele cu modificările și completările ulterioare, printre sursele de proveniență a polițiștilor și cadrelor militare se regăsesc, în funcție de categoria de personal, reîncadrarea/rechemarea în activitate/încadrarea directă a persoanelor cu studii corespunzătoare cerințelor postului și care îndeplinesc condițiile legale, ocuparea posturilor realizându-se prin concurs sau examen, după caz.

De menționat este faptul că Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art. 21 alin. (11) faptul că „*Persoanei care dobândește statutul de polițist prin reîncadrare, încadrare directă sau transfer, potrivit art. 9 alin. (2¹) sau (2²), nu i se poate modifica raportul de serviciu, prin delegare, detașare, mutare sau transfer, timp de cel puțin doi ani de la numirea în prima funcție, cu excepția situației în care intervine reorganizarea unității.*”

Astfel, potrivit art. 9 alin. (2¹) și alin. (2²) „(2¹) *În raport cu nevoile operative ale structurilor Ministerului Afacerilor Interne, pentru ocuparea funcțiilor de execuție vacante pot fi reîncadrate ca polițiști persoane cărora le-au încetat raporturile de serviciu în condițiile art. 69 alin. (1) lit. b), d)-f) și j), care au studii corespunzătoare cerințelor postului și îndeplinesc condițiile legale, potrivit categoriei din care au făcut parte.*

(2²) *Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), pentru reducerea deficitului de polițiști în structurile Ministerului Afacerilor Interne, pot fi încadrate direct sau transferate din instituțiile din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, pe funcții de execuție vacante de polițist, persoane cu studii corespunzătoare cerințelor postului și care îndeplinesc condițiile legale.*”

Astfel, în privința acestei categorii de personal încadrată prin modalitățile mai sus amintite, legiuitorul a avut în vedere și asigurarea stabilității pe postul ocupat prin concurs, astfel încât pe o perioadă determinată să nu intervină perturbarea activității structurii ca urmare a modificării raporturilor de serviciu prin mutare.

În ceea ce privește personalul contractual, raporturile de muncă sunt reglementate de Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Și în privința funcțiilor prevăzute a fi încadrate cu această categorie de personal, cadrul normativ prevede organizarea unui examen sau concurs. Astfel, potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*încadrarea salariaților la instituțiile și autoritățile publice și la alte unități bugetare se face numai prin concurs sau examen, după caz.*”, iar în conformitate cu dispozițiile art. 31 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, „*pentru personalul contractual sau alte categorii de personal care nu beneficiază de statute speciale, ocuparea unui post vacant sau temporar vacant se face prin concurs sau examen*”.

Prin urmare, în vederea desfășurării în bune condiții a activității în cadrul structurilor care fac obiectul memorandumului, este imperios necesară deblocarea unor posturi de execuție vacante și încadrarea acestora cu personal de specialitate, având în vedere faptul că vacantarea posturilor a determinat redistribuirea sarcinilor și, prin aceasta, încărcarea excesivă cu atribuții a personalului existent.

III. IMPACT FINANCIAR

În aplicarea prevederilor art. VI alin. (1) din O.u.G. nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, la nivelul Ministerului Afacerilor Interne s-a aprobat numărul maxim de posturi care se finanțează din fonduri publice, detalierea în structură, pe funcții, fiind transmisă Ministerului Finanțelor în termenul prevăzut la art. 81 din Legea nr. 421/2023 a bugetului de stat pe anul 2024.

Menționăm că numărul maxim de posturi astfel stabilit include și posturile ce fac obiectul prezentului Memorandum.

Astfel, pentru ca demersul de față să nu afecteze cerința legală de încadrare în cheltuielile de personal aprobate prin buget, posturile vor fi ocupate în trimestrul IV, în corelare cu dinamica de personal înregistrată în anul curent.

Prin excepție, având în vedere necesitatea operaționalizării în regim de urgență a proiectului pilot de reorganizare a Inspectoratului Județean de Poliție Constanța, posturile aferente acestui obiectiv și funcții adiacente demersului de reorganizare instituțională, respectiv pentru echipaje de poliție canină, laboratoare regionale pentru analiză genetică, centre de formare profesională, administrativ, vor putea fi încadrate începând cu luna mai a anului curent ca urmare a pierderilor de personal înregistrate de la începutul anului 2024.

Totodată, tot ca excepție, în trimestrul II al anului 2024, este necesar să se realizeze încadrarea unui număr de 300 de funcții din cadrul Departamentului pentru Situații de Urgență și structurile subordonate, precum și a unui număr de 100 de funcții din cadrul Direcției Generale de Protecție Internă și pentru desfășurarea unor activități specifice adiacente.

De asemenea, este necesară încadrarea a 200 de funcții din cadrul Poliției Române, pentru desfășurarea activităților specifice pentru continuarea măsurilor de operaționalizare a Sistemului Informatic de Monitorizare Electronică, pentru monitorizarea prin intermediul dispozitivelor de supraveghere electronică, în urma aplicării măsurilor în cazul emiterii ordinului de protecție provizoriu, ordinului de protecție și ordinului european de protecție. Încadrarea funcțiilor este necesar să se realizeze începând cu trimestrul III al anului.

Precizăm că ocuparea posturilor potrivit etapizării de mai sus asigură respectarea repartizării pe trimestre a cheltuielilor de personal aprobată conform art.48 alin.(2) lit.a) din Legea nr.500/2002, cu modificările și completările ulterioare, însă ca urmare a stabilirii de către Ministerul Finanțelor a limitelor de cheltuieli pentru fundamentarea bugetului pe anul 2024 anterior aprobării majorărilor salariale din anul curent, este necesară reconfigurarea corespunzătoare a bugetului Ministerului Afacerilor Interne inclusiv cu ocazia rectificării bugetare.

IV. CONCLUZII

Potrivit prevederilor art. VII alin. (1) din O.u.G. nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, „În anul 2024 se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante sau temporar vacante, cu excepția posturilor unice din:

a) instituțiile și autoritățile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare;

b) instituțiile publice locale, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.”

În conformitate cu alin. (2) al aceluiași articol „În sensul prezentei ordonanțe de urgență, prin post unic se înțelege:

a) acel post ale cărui atribuții, prin conținutul și natura lor, sau responsabilități stabilite nu se regăsesc într-o altă structură organizatorică;

b) un post dintre cele aflate în structura în care există numai posturi vacante.”

Constatăm, așadar, faptul că funcțiile prevăzute în anexă nu fac obiectul acestor excepții, fiind necesară promovarea prezentului Memorandum în vederea organizării concursurilor pentru ocuparea acestora.

În conformitate cu prevederile alin. (4) al art. VII din O.u.G. nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, în cazuri temeinic justificate, prin memorandum aprobat în ședința Guvernului se poate aproba organizarea de concursuri sau examene pentru ocuparea posturilor vacante sau temporar vacante, propunem deblocarea a 5.200 de funcții vacante de execuție, în vederea ocupării acestora prin concurs sau examen, în condițiile legii.